

Zkratka paní Toddové.

„Hele, Toddová jede,“ řekl jsem.

Homer Buckland se podíval na malého jaguára, jak se šine kolem, a přikývl. Žena Homerovi pokynula. Homer na ni kývnul tou svou velkou ježatou hlavou, ale ruku na pozdrav nezvedl. Toddovic měli velký letní dům u jezera Castle Lake a Homer se jim o něj už celá léta staral. Podle mého mu druhá žena Worthe Todda ležela v žaludku přesně tolik, jak moc měl rád tu první, Phelii Toddovou.

Tohle se stalo asi tak před dvěma roky a seděli jsme na lavičce před Bellovým krámem, já s pomerančovou limonádou a Homer se sklenicí minerálky. Byl říjen, což je v Castle Rocku období klidu. Ještě pořád se sice k jezeru jezdí na víkendy, ale ty davy, které se tu v létě chovají, jako když jim to tady patří, jsou už pryč a lovci, s těmi svými kanóny a drahými sezónními loveckými lístky našpendlenými na oranžové kšiltovky, naopak ještě nejezdí. Většina obilí je pokosená. Noci jsou chladné, takže se dobře spí, ale staré klouby, jako třeba ty moje, ještě nechávají člověka na pokoji. Nebe nad jezerem je v říjnu opravdu podívaná, hlavně ty veliké bílé a pomalé mraky. Líbí se mi, jak mají plochá břicha, trochu šedivá, vypadá to jako stín, co předpovídá soumrak, a já se vydržím dívat pěkně dlouho na slunce, jak se blyskotá ve vodě, a vůbec se nenuším. Takhle v říjnu, když sedím na lavičce před Bellovým krámem a z dálky se dívám na jezero, to je snad jediná doba, kdy mě mrzí, že už nekouřím.

„Tahle nejezdí tak rychle jako Phelia,“ řekl Homer. „Občas mě fakticky napadlo, že na ženskou, co dovedla auták rajtovat jako ona, měla dost starožitný jméno.“

Letňáci, jako třeba Toddovi, si o sobě myslí, že jsou pro místní lidi z městeček ve státu Maine kdovíjak zajímaví, ale to se pletou. Lidi, co tu žijí, mají radši svoje vlastní historky o tom, kdo koho miluje a nenávidí, svoje skandály a drby o skandálech. Když se zastřelil ten chlápek z Amesbury, co dělal do textilu, zjistila Estonia Corbridgeová, že za týden už se nenajde, kdo by ji pozval na oběd, aby si poslechl její povídání o tom, jak že ho tam našla a jak držel v ruce, co už tuhla, pistoli. A na druhé straně lidi snad v životě neunaví, když si pořád dokola vykládají, jak Joea Cambera zabil jeho vlastní pes.

No, ono je to stejně jedno. Oni a my jsme jenom zkrátka na jiné závodní dráze. Letňáci jsou věčně v poklusu. A my ostatní, kteří si na práci nemusíme vázat kravatu, jdeme krokem. Ale i tak bylo mezi místními dost řečí, když Ophelia Toddová tehdy ve třiasedmdesátém zmizela. Ophelia byla od přírody dobrá ženská a udělala ve městě spoustu věcí. Třeba dělala sbírku na Sloanovu knihovnu, pomáhala opravit válečný památník, a tak vůbec. Oni ale všichni letňáci mají rádi veřejné sbírky. Stačí se zmínit, že je na něco potřeba získat peníze, a hned se jim rozsvítí oči. Stačí se zmínit o veřejné sbírce a oni hned dají dohromady výbor, určí si někoho jako tajemníka a plánují schůze. Mají to rádi. Ale stačí se zmínit o *čase* (pokud ovšem nejde o vypíjendu kombinovanou se schůzí výboru, tam na délce nesejde) a máte smůlu. Vypadá to, že právě čas si letňáci šetří do prasátka. Schovávají si ho, a kdyby ho šlo naložit a zavekovat, tak by to dělali. Jenomže Phelia Toddová vypadala, jako že ona chce čas dávat. Byla schopná sednout si za pult v knihovně zrovna tak, jako vybírat na ni peníze. Když šlo o to vzít drátěnky a písek na nádobí a vydrhnout ten pomník, tak tam Phelia byla s místními ženskými, co přišly o syny ve třech různých válkách, navlékla si modráky a vlasy si svázala do šátku. A když děcka potřebovala odvoz na letní plavecké kursy, kdo jiný než ona si to metl po Landing Road s tím nablýskaným pickupem Wortha Todda, plným kluků a holek. Prostě, dobrá ženská. Sice ne od nás, ale dobrá ženská. A když zmizela, tak to lidi vzalo. Ne že by zrovna drželi smutek, poněvadž zmizení není

totéž co smrt. Není to, jako když něco jedním švihem useknete. Je to spíš, jako když něco pomalu odtéká, tak pomalu, že vám dojde, že je to pryč, teprve když je dávno po všem.

„Ona jezdila s mercedeskou,“ řekl Homer a odpověděl na otázku, kterou jsem se neptal. „Byl to dvojsic sport'ák. Myslím, že Todd jí ho koupil někdy ve čtyřia nebo pětadesátým. Vzpomínáš, jak vozila děcka k jezeru každý léto, co měly ty Žáby a Pulce?“

„No jo.“

„Nikdy by s nima nejela víc jak šedesát, poněvadž myslela na to, že je tam vzadu má. Ale dralo jí to. Ta ženská měla v pravý noze olovený závaží a v kotníku snad kuličkový ložiska.“

Co pamatuju, tak Homer o letňácích nikdy nemluvil. Jenže potom mu umřela žena. Před pěti roky to bylo. Orala na svahu a traktor se na ni zvrhnul a Homera to pěkně sebralo. Držel smutek dva roky nebo tak nějak, než začal vypadat, že je mu líp. Ale nebyl to už on. Zdálo se, jako když čeká, že se něco má stát, nějaká další věc. To jste jeli před soumrakem okolo toho jeho pěkně udržovaného domku a on tam na zápraží kouřil fajfku a na zábradlí měl postavenou minerálku a v očích mu zapadalo slunce a kouř z fajfky mu šel kolem hlavy a vás napadlo - tedy aspoň mě každopádně - *Homer čeká na další věc*. Leželo mi to v hlavě víc, než bych si chtěl přiznat, a nakonec jsem se rozhodl, že kdyby šlo o mě, tak já bych tedy na další věc nečekal - jako nějaký ženich, který si na sebe navlíkne šaty do rakve, pak se mu konečně podaří správně uvázat kravatu, a potom tam sedí v ložnici v patře u sebe doma a pořád se dívá na sebe do zrcadla a zase na hodiny na římse krbu a čeká, až bude jedenáct a on se bude moct oženit. Kdyby šlo o mě, tak bych nečekal na další věc. Já bych čekal na poslední věci.

A při tom čekání, které skončilo, když o rok později odjel do Vermontu, mluvil Homer někdy o letňácích, se mnou a s pár ostatními lidmi.

„Ba ani s manželem nikdy nejezdila rychle, co já vím. Ale když jsem s ní jel já, tak tu mercedesku pěkně honila.“

Nějaký člověk zarazil u pumpy a začal tankovat. Jeho auto mělo značku z Massachusetts.

„Nebyl to žádný z těch nových sport'áků, co jezdí na bezolovnatěj benzín a skočí jak koza pokaždý, když na to šlápneš. Byl to jeden z těch starých, jak mají tachometr cejchovanej do dvě stě čtyřiceti. Měl takovou srandovní barvu do hněda a já se jí jednou ptám, jakže tý barvě říká, a ona že prej šampaño. No to je bezva, povídám já a ona se směje, div nevypustí duši. Já mám rád ženský, co se dokážou smát a člověk jim ten fór nemusí dávat po lopatě, chápeš.“

Chlápek u pumpy dočepoval.

„Zdravíčko, pánové,“ řekl, když vyšel po schodech.

„Bud'te zdrav,“ odpověděl jsem já a on šel dovnitř.

„Phelia pořád jen hledala zkratky,“ pokračoval Homer a nenechal se vyrušovat. „Ta ženská byla umanutá po zkratkách. To jsem v životě neviděl. Říkala, že když člověk ušetří dost velkou vzdálenost, tak ušetří i čas. Povídá, můj táta přísahal na to samý. Byl to obchodník, věčně na cestách, a ona, když to šlo, tak jezdila s ním, a on věčně hledal, jak si zkrátit cestu. No, a ona se potatila.“

Zeptal jsem se jí, jestli jí to nepříjde trochu ujetý - na jedny straně utrácí svůj čas tím, že drbe starou sochu na náměstí a vozí prcky na plavání, místo aby hrála tenis a koupala se a pochlastávala jako všichni normální letňáci, a na druhý straně je celá pryč, aby ušetřila patnáct minut na cestě odtud do Fryeburgu, a to ještě třeba kvůli tomu ani nespí. Zkrátka mně přišlo, že ty dvě věci nejdou k sobě, jestli rozumíš. Ona se na mě jenom tak podívá a řekne: „Já jsem ráda prospěšná, Homere. A taky ráda řídím, aspoň občas, když to stojí za to, ale vadí mi ta doba, co tím ztrácím. Je to jako věci na zašívání - někdy si člověk dá tu práci, aby to podložil, ale jindy to prostě vyhodí. Chápete, co tím myslím?“

„Řek bych, že jo, paní,‘ já na to, ale úplně jistej jsem si nebyl.“

„Kdyby vyhledávání za volantem byl můj sen, tak bych asi spíš koukala hledat prodlužovačky,“ povídá ona, a to byl teda fór, že jsem se až musel smát.“

Ten chlápek z Massachusetts vyšel z krámu, v jedné ruce nesl šestku plechovek piva a ve druhé nějaké losy.

„Tak si ten víkend pěkně užíjte,“ řekl Homer.

„To já vždycky,“ řekne on, „akorát si přeju, abych si mohl dovolit bydlet tady celý rok.“

„No fajn, tak my vám to tady ohlídáme, dokud nebudete moct,“ na to Homer a ten chlápek se zasměje.

Dívali jsme se, jak odjíždí kamsi a ta značka z Massachusetts mu svítí. Byla taková zelená. Moje Marcy říká, že tyhle značky dává dopravní inspektorát v Massachusetts řidičům, kteří v tom divném státě, plném smradu a zloby, jezdí dva roky bez nehody. A když máš nehodu, tak, jak říká Marcy, dostaneš červenou značku, aby si na tebe ostatní dávali v koloně majzla.

„Oni to byli oba dva lidi z Maine, rozumíš,“ řekl Homer, jako kdyby mu to připomněl ten chlápek z Massachusetts.

„Jo, to si myslím pamatuju,“ řekl jsem.

„Toddovic, to jsou snad jediný ptáci z těch, co existují, co lítají na zimu na sever. Řek bych, že ty nový to lítání na sever dvakrát nesedí.“

Upil minerálku a na chvíli zůstal zticha a přemýšlel.

„Ale jí to každopádně nevadilo,“ řekl Homer. „Já bych aspoň řekl, že ne, i když na to někdy dost nadávala. Jenže ono to nadávání, to bylo taky vysvětlení, proč pořád hledala ty zkratky.“

„A ty chceš říct, že jejímu manželovi bylo volný, že ona sjezdí kdejakou přitroublou haťovou cestu mezi náma a Bangorem, jenom aby zjistila, jestli to vyjde o půl kilometru kratší?“

„Ani se na to nevyprd,“ uťal Homer, zvedl se a zašel do krámu. A tady to máš, Owens, řekl jsem si, jako kdybys nevěděl, že není dobré se ho vyptávat, když ho bere smutek, a ty se ho zeptáš jako hňup a teďka přijdeš o historku, co už začínala vypadat slibně.

Tak jsem tam seděl a vyhříval se na sluníčku, až on pak po deseti minutách vyšel s vařeným vejcem a posadil se. Jedl ho a já jsem si dával dobrý pozor, abych byl zticha, a voda na hladině Castle Lake mrkala tak modře, že by se to líp hodilo do dobrodružného příběhu o pokladu. Když Homer skončil s tím svým vajíčkem a zapil ho minerálkou, spustil znova. Pěkně mě to překvapilo, ale ještě pořád jsem nic neříkal. Mluvit by nebylo právě chytré.

„Měli dvě nebo tři přibližovačla,“ pokračoval. „Jednak kadilaka, potom tu jeho dodávku a pak to její žihadlo, tu mercedesku. Párkrát tady dodávku nechal přes zimu, pro případ, že by si náhodou chtěli přijet zalyžovat. Většinou, když skončilo léto, tak on vezl zpátky toho kadilaka a ona jela v tom svém žihadle.“

Přikývl jsem, ale zůstal zticha. Abych řekl pravdu, bál jsem se vypustit vůbec nějakou poznámku. Později mě napadlo, že toho večera by ovšem na zastavení Homera Bucklanda musel těch poznámek být valník. Ta historka o zkratce paní Toddové už z něj chtěla ven pěkně dlouho.

„To její žihadlo mělo na tachometru speciální počítadlo, co ukazuje, kolik jsi ujel kilometrů při jedné štrece, a ona, vždycky když vyrážela z Castle Lake do Bangoru, tak ho nastavila na nula celá nula nula, aby viděla, kolik natočí. Byla to taková její hra a dost často se o tom se mnou bavila.“

Zarazil se a ještě jednou o tom přemýšlel.

„Ne, tak to nebylo.“

Zůstal znova zticha a na čele se mu nadělaly tenké vrásky, vypadalo to jako příčky na žebříku.

„Ona jenom dělala, že je to hra, ale brala to úplně vážně. Zrovna tak jako jiný věci.“ Ukázal palcem a já bych řekl, že tím myslel manžela. „Přihrádka v palubce toho jejího žihadla byla plná

map a další byly naházeny vzadu, tam, co mají normální auta zadní sedadla. Některý z toho byly mapy benzínových pump, pak tam byly stránky vytrhaný z autoatlasu, co vydává Rand McNally, měla taky nějaký mapy ze souboru průvodců po Apalačský stezce a ještě totální maglajs zeměměřičských průzkumných plánů. Z těchhle všech map bych ještě pořád nemyslel, že to bere na smrt vážně - přesvědčilo mě to, že si do všech kreslila čáry, aby si označila cesty, kterýma jela, nebo kterýma se snažila projet.

Párkrát taky zůstala viset a musela se nechat vytáhnout na řetězu od nějakýho farmáře s traktorem.

No a jednou jsem u ní pokládal v koupelně dlažky, seděl jsem tam a z každý blbý škvíry okolo lezl cement - tu noc se mi zdálo akorát o čtvercích a spárách, zadělanejch od cementu - a v tom ona přijde a stoupne si do dveří a začne mi o tom dost zdouha vykládat. Dělal jsem si z ní kvůli tomu občas srandu, ale taky mě to tak nějak zajímalo, ale ne jenom proto, že můj brácha Franklin žil v Bangoru a já jsem projel většinu těch cest, co o nich mluvila. Mě to taky zajímalo, poněvadž mužskýho jako já vždycky speciálně zajímá, aby věděl, kudy kam vede nejkratší cesta, i když ji třeba nechce zrovna použít. Taky to znáš?“

„No jo,“ řekl jsem. Je v tom něco jako zvláštní síla vědět, která trasa je nejkratší, i když člověk jede tou delší, jelikož ví, že u něj doma zrovna sedí tchýně. Dostat se na místo rychle, to je spíš pro ptáky, i když to ti se značkou z Massachusetts asi nevědí. Ale *vědět*, jak se tam dostaneš rychle, anebo dokonce vědět o cestě, kterou člověk, co sedí vedle tebe, nezná... tak v tom už je síla.

„No, takže ona ty svý cesty brala stejně vážně jako skauti uzlování,“ povídá Homer a blaženě se zašklebil. „Říká mi - prej počkejte chvíličku, jenom chvíličku - jako nějaká malá holka, a už jsem ji slyšel za zdí, jak se tam hrabe u sebe ve stole, až potom přišla s takovým zápisníčkem, vypadal, že ho má pěkně dlouho. Desky měl celý zasmolený a sem tam vylízal nějaký list, protože už byl utržený z takovýho toho pérka ve hřbetě.“

„Worth jezdí - většina lidí tak jezdí - po silnici číslo 97 do Mechanic Falls, potom po jedenáctce do Lewistonu a pak po hlavní do Bangoru. To je 250,24 kilometru.“

Přikývl jsem.

„Když se budete chtít vyhnout dálnici a ušetřit nějaký kus, tak pojedete do Mechanic Falls, po jedenáctce do Lewistonu, po dvěštedvojce do Augusty, potom nahoru po devítce přes China Lake a Unity a Haven do Bangoru. Dohromady 231,84 kilometru.“

„Takhle ale, paní, neušetříte žádný čas,“ já na to, „rozhodně ne, když jedete přes Lewiston i Augustu. I když musím říct, že ject Starou cestou do Derry je moc pěkný.“

„Když člověk ušetří dost kilometrů, ušetří taky čas,“ řekla ona. „Já netvrdím, že bych jela touhle cestou, i když jsem tudy jela mockrát. Akorát vypočítávám cesty, kudy jezdí lidi normálně. Mám pokračovat?“

„Ani náhodou,“ řekl jsem já, „já přeci nemám pomýšlení než na tuhle skvělou koupelnu a na to, abych čučel na tyhle skvělé spáry až do alelujá, od toho mě fakt nic nemůže dostat.“

„Celkem máme čtyři hlavní trasy,“ řekla ona. „Ta po dvojce měří 261,44 kilometru. Tu jsem zkusila jenom jednou. Moc dlouhá.“

„Tudyma bych jel, akorát kdyby mně žena zavolala, že k večeři jsou zbytky,“ řekl jsem tak na půl huby.

„Cože, co říkáte?“ zeptala se.

„Ale nic,“ říkám já. „Já si tykám tadyhle s cementem.“

„Aha. No, a ta čtvrtá - moc lidí o ní neví, ačkoli všechny silnice jsou tam slušný, všechny jsou asfaltovaný - ta je přes horu Speckled Bird po dvěštedevatenáctce a dvěštedvojce nad Lewistonem. Když potom jede člověk po devatenáctce, mine Augustu. Pak se vjede na Starou

silnici od Derry. No, a dohromady to dá 206,72 kilometru.‘

Já byl chvíli zticha, a ona si možná myslela, že jí nevěřím, poněvadž řekla trochu špičatě: ‚Já vím, že se to zdá divný, ale fakt je to tak.‘

Řek jsem, že podle mého to tak odpovídá, a pomyslel jsem si, když jsem o tom přemýšlel, že asi jo. Poněvadž tohle byla cesta, kudy jsem dřív normálně jezdil do Bangoru podívat se za Franklinem, když byl ještě naživu. Jenže to už byly celý roky. Co si myslíš, Dave, je možný, aby člověk zapomněl silnici?‘

Uznal jsem, že to možné je. Člověk si lehce zvykne na dálnice. Za nějakou dobu se vám jako by zabydlí v hlavě a nepřemýšlíte, jak se dostanete odněkud někam, ale jak se odtud dostanete k nájezdu na dálnici, který je *nejblíže* tam k tomu místu. A to mě přivedlo k myšlence, že všude dokola jsou spousty silnic, které jenom čekají. Silnice mezi kamennými hrázemi, opravdické silnice, kolem kterých rostou ostružiny, jenže nikdo je netrhá, jenom ptáci je zobou, a taky šterkované cesty, co na nich přes vjezd visí v nízkém oblouku staré rezaté řetězy, a ty cesty jsou zapomenuté jako staré hračky po dětech a při jejich opuštěných pankejtech roste metlice. Silnice, které jsou úplně zapomenuté a vědí o nich jen lidi, co u nich bydlí, ale myslí jen, jak by se z nich co nejrychleji dostali na dálnici, která vás převede přes kopec, a přitom vás nenutí, abyste se do toho kopce škrábali. Lidi u nás v Maine říkají, že správná cesta nemá rozcestí, a to asi o něčem svědčí. Ve skutečnosti se dají věci dělat na mnoho způsobů, ale člověk si většinou nedá tu práci.

Homer pokračoval: ‚Tak jsem v tý mrňavý koupelně v tom vedru celý odpoledne pokládal dlažky a ona celou tu dobu stála ve dveřích, nohy křížem, lejtka holý, obutá do mokasinů a na sobě khaki sukni a o něco tmavší svetr. Vlasy měla svázaný do ohonu. Muselo jí v tý době být tak čtyřiatřicet nebo o rok víc, ale jak mně to vykládala, celá jen svítila, vypadala fakt, jako když přijede holka z intru domů na prázdniny.‘

Za nějakou dobu jí asi došlo, že už tu přednášku vlastně drží asi krapet přesčas, takže najednou povídá: ‚Já vás, Homere, musím otravovat k smrti.‘

‚No jasně, paní,‘ já na to. ‚Ono by bylo nejlepší, kdybyste zase šla a nechala mě tady vykecávat se s cementem.‘

‚Hele, Homere, ale vážně,‘ řekla ona.

‚Ale ne, paní, vůbec mě to neotravuje,‘ řek jsem já.

No a ona se usmála a začala s tím znova: listovala tím svým notýskem, jako když si obchodní agent odškrtává zakázky. Měla ty čtyři hlavní trasy, no vlastně tři, protože tu po dvojce rovnou vyřadila, jenomže kromě toho měla snad čtyřicet dalších různých cest, který z nich nějak vycházely. Byly tam číslované silnice i nečíslované, byly tam silnice, který měly svoje jména, a taky ty, který jméno neměly. Hlava mně z toho šla kolem. A potom mi nakonec povídá: ‚A teď, Homere, jste nachystanej poslechnout si, která cesta dostala numero jedna a metál?‘

‚No to bych řek, že jo,‘ říkám jí.

‚Teda, *zatím* je to číslo jedna,‘ řekne ona. ‚Homere, víte, že jeden člověk napsal v roce 1923 do *Vědeckých obzorů* článek, ve kterým dokazoval, že nikdo nemůže zaběhnout míli pod čtyři minuty? On v tom článku *dokázal*, přes všelijaký propočty, jako jaká je maximální délka mužských stehenních svalů, maximální délka kroku, maximální kapacita plic, maximální srdeční puls, a kdovíco ještě. Já jsem z toho článku byla absolutně vedle. Byla jsem tak vedle, že jsem ho dala Worthovi a poprosila jsem ho, ať ten článek vezme profesorovi Murrayovi na katedře matematiky Mainský univerzity. Chtěla jsem, aby někdo ty údaje ověřil, jelikož jsem si byla jistá, že jsou založený na chybných podkladech nebo něco. Worth si asi myslel, že mi přeskočilo - on tomu říká, že Ophelia dostala úpal - ale ten článek s sebou vzal. No, a profesor Murray údaje toho člověka opravdu důkladně prověřil... a víte, Homere, víte co?‘

‚To nevím, paní.‘

„Ty údaje byly v *pořádku*. Kritériím toho dotyčného se nedalo nic vytknout. A v tom roce 1923 dokázal, že člověk nemůže zaběhnout míli pod čtyři minuty. Doopravdy to *dokázal*. Jenomže dneska to zaběhne každou chvíli někdo a víte, co to znamená?“

„Ne, paní.“ Ale už se mi rozsvěcelo.

„To znamená, že žádná jednička to nemá napořád,“ řekla. „Jednou, pokud se svět mezitím nevyhodí do vzduchu, zaběhne někdo na olympiádě míli za dvě minuty. Třeba to potrvá sto let nebo tisíc, ale stane se to. Poněvadž žádná stoprocentní první pozice není. Existuje nula, existuje nekonečno, je počátek a konec, ale nikdy nic není *absolutní*.“

A tak tam stála, ta vymydlená tvářička jí zářila, a ty tmavé vlasy měla vyčesaný z čela a bylo to, jako když chce říct můžeš se mnou zkusit nesouhlasit, jestli si troufáš. No, já si netroufal, ani jsem nechtěl. Poněvadž já na něco takovýho věřím taky. To je podle mě něco podobnýho, jako když pan farář mluví o milosti.

„Jste nachystanej na to *současný* číslo jedna?“ zeptala se.

„No baže,“ řek jsem já, a dokonce jsem nechal spárování. Už jsem stejně došel až k vaně a měl jsem hotovo, kromě všelijakých těch mrňavých kousků. Ona se zhluboka nadechla a pak to na mě vybalila, ale fofrem, jako to bývá při dražbách v Gates Falls, když šéf dražby předem posiloval kořalkou. Všechno si to nepamatuju, ale bylo to nějak takhle.“

Homer Buckland na chvíli zavřel oči, ty jeho velké ruce mu úplně bez hnutí ležely na stehnech a tvář otočil ke slunci. Pak oči zase otevřel a já přísahám, že na moment *vypadal* úplně jako ona, opravdu, sedmdesátiletý chlap a vypadal jako čtyřiatřicetiletá ženská, co ale právě zrovna vypadá jako maturantka, a já si taky nevzpomenu, co přesně říkal *on*, právě jako *on* si nepamatoval přesně, co říkala *ona*, nejen proto, že to bylo komplikované, ale taky proto, že jsem byl vedle z toho, jak při tom vypadal, ale bylo to nějak takhle:

„Vyzážíte po silnici devadesát sedm a zahnete horem po Denton Street a na Old Townhouse Road, čímž se vyhnete centru Castle Rocku, ale dostanete se znovu na devadesát sedmičku. Po dalších čtrnácti kilometrech můžete uhnout po starý dřevařský cestě dva kilometry na Town Road šestku, po který dojedete okolo Sitesovy moštárny na Big Anderson Road. Tam je spojka, co jí dřív říkali Medvědí cesta, a ta vás dovede na dvěstědevatenáctku. Když jste konečně na odvráceném úbočí Speckled Bird Mountain, pustíte se po Stanhouse Road, zabočíte doleva na Bull Pine Road - je tam bahnitej kus, ale dá se to projet, když to člověk dost rozjede na šterku - a tím se dostanete na stošestku. Stošestka vede přes Altonovu plantáž na Starou silnici do Derry - jsou tam ještě dvě nebo tři lesní cesty, který projedete, a vyvede vás to na silnici tři, přesně za nemocnicí v Derry. Odtamtud už je to jen šest kilometrů do Etny, takže i do Bangoru.“

Zarazila, aby chytla dech, a koukla na mě. „Víte, kolik tohle všecko dohromady měří?“

„No neví,“ já na to a říkal jsem si, že to vypadá na takových tři sta kilometrů a odepsaný tlumiče.

„Měří to 186 a čtvrt,“ řekne ona.“

Zasmál jsem se. Vyprsklo to ze mě dřív, než mi došlo, že si tím neposloužím, jestli chci tuhle historiku doposlouchat. Ale Homer se pousmál a přikývl.

„Já vím. A ty, Dave, víš, že já se nerad s kýmkoli pšu. Ale přece jen je drobněj rozdíl, když tě někdo lakuje, a když tě v tom laku rovnou topí.“

„Vy mi nevěříte,“ povídá ona.

„No, víte, paní, ono to je *neuvěřitelný*,“ říkám já.

„Nechte tady ty dlažky schnout a já vám to předvedu,“ řekla. „Za tou vanou to můžete dodělat zítra. No tak, Homere, jedem. Nechám tady Worthovi vzkaz - stejně možná ani dneska nepřijede - a vy zavolejte domů ženě! Budeme si sedat k večeři v Pilot's Grille za' - podívala se na hodinky - ,za dvě hodiny pětáctyřicet od týhle chvíle. A jestli to bude trvat o minutu dýl, tak vám s sebou koupím domů flašku Irish Mist. Chápete, můj táta měl pravdu. Když člověk ušetří dost kilometrů, ušetří i čas, i kdyby přitom projel každou louží a blátem v kennebeckým hraji. Tak co vy na to?“

Koukala na mě těma svýma hnědýma očima, jak lampy svítily, a měla v nich čertovinu a jako by říkala, Homere, otoč si kšiltovku obráceně a naskoč si na tohle koně, já budu sedět první, ty druhej a d'ábel může jet s náma na chvostě, a to, jak se usmívala, říkalo přesně to samý a, Dave, řeknu ti, že já chtěl jet. Ani se mi nechtělo dávat víčko na plechovku s tím pitomým cementem. Nechtěl jsem *na tuty* řídit to její žihadlo. Chtěl jsem akorát sedět vpředu vedle ní, vidět, jak nasedá, jak se jí krapet vysoukala sukně, jak si ji stahuje přes kolena anebo taky ne, vidět, jak se jí blýskají vlasy.“

Zničehonic se posměšně a kašlavě zasmál. Jako když vítr vystřelí pár kapek deště na plechovou střechu.

„Zkus zavolat Megan a říct: ‚Hele, znáš tu Phelii Toddovou, tu jak jseš na ni už tak žárlivá, že jí nemůžeš přijít na jméno? Tak já s ní teďka jedu závodní jízdu do Bangoru v tý její šampaňový mercedesce, takže s večeří nečekej.‘“

Jo, jen jí tohle zavolej. To je dobrý. To se povedlo.“

A znovu se rozesmál, ale rukama na kolenou přesto nehnul a v jeho tváři jsem na okamžik viděl cosi jako nenávist a pak se natáhl pro svou sklenici minerálky na zábradlí a napil se.

„Takže jsi nejel,“ řekl jsem.

„Tenkrát jsem nejel.“

Zasmál se, tentokrát mírněji.

„Musela mi něco vidět v obličeji, poněvadž najednou jako by se probrala. Přestala vypadat jako ta holka z intru, a byla to zase přesně Phelia Toddová. Pohlídla na ten svůj zápisník, jako kdyby nevěděla, co to drží, a spustila si ho podél těla, skoro jako za sukni.

Řek jsem: „Já bych přesně tohle rád udělal, paní, ale musím to tady dorazit a moje žena dnes peče k večeři hovězí.“

A ona řekla: „Já rozumím, Homere - nechala jsem se drobátko unést. To se mi často stává. Worth říká, že v jednom kuse.“ Potom se jako narovnala a povídá: „Ale ta nabídka platí, kdykoli si najdete čas a budete chtít. Můžete mě třeba i odstrčit, kdybychom někde zůstali viset. Aspoň ušetřím pět dolarů,“ a začala se smát.

„Beru vás za slovo, paní,“ řekl jsem já a ona viděla, že to myslím vážně a že to nebyla jen tak zdvořilost.

„A ještě předtím, než si začnete namlouvat, že sto osmdesát šest a čtvrt do Bangoru je vyloučená věc, tak si vezměte svou vlastní mapu a podívejte se, kolik je to vzdušnou čarou.“

Dodělal jsem ty dlažky a šel domů a sněd zbytky - žádný pečený hovězí k jídlu nebylo a myslím, že Phelia Toddová to věděla - a když Megan šla spát, tak jsem si vzal měřítko a tužku a automapu Maine a udělal jsem to, co mi říkala... poněvadž mi to drobet vrtalo v hlavě, chápeš. Nalajnoval jsem rovnou čáru a na měřítku jsem si to převed na kilometry. A pěkně jsem se vyjevil. Protože kdybys to vzal z Castle Rocku, tak jako může letět třeba takovej malej piper, když je jasný počasí - jako že by sis nemusel dělat hlavu s jezery, nebo úsekama, na kterých leží pokácený stromy, nebo bažinama, nebo kdybys moh přes řeky i tam, kde nejsou mosty, tak by to prostě, věř nebo ne, bylo jenom sto dvacet šest a půl kilometru.“

Tohle se mnou až škublo.

„Změř si to sám, jestli mně nevěříš,“ řekl Homer. „Nikdy jsem netušil, že Maine je tak malý, než jsem se přesvědčil.“

Napil se a podíval se na mě.

„Jednou příští jaro se stalo, že Megan odjela na návštěvu k bratrovi do New Hampshire. Já musel jít do Toddovic domu sundat zimní dveře a nasadit místo nich letní síťový a před domem stálo to její žihadlo. Přijela sama.

Přišla ke dveřím a povídá: „Homere, přišel jste nasadit síťový dveře?“

A já zničehonic na to: „Ne, paní. Přišel jsem se podívat, jestli mě nechcete svízt do Bangoru tou krátkou cestou.“

No, ona se na mě podívala a tvářila se jakoby nic a já už myslel, že na to všechno zapoměla. Cítil jsem, že mně jde krev do tváře, přesně jako když člověk zjistí, že šláp, do čeho neměl. A zrovna když jsem se chystal, že se jako omluvím, naskočil jí zase ten její úsměv a ona povídá: „Zůstaňte tady, já si jen vezmu klíčky. A ne abyste si to, Homere, rozmyslel!“

V minutě byla zpátky i s klíčkama. „Jestli někde zůstanem viset, tak uvidíte moskyty velký jako vážky.“

„V Rangely jsem je viděl velký jako vrabce, paní,“ já na to. „A řek bych, že vy i já jsme přece jen drobet těžký na to, aby si nás odnesli.“ Zasmála se: „No, nemůžete tvrdit, že jsem vás nevarovala. Tak jedeme, Homere.“

„A jestli tam nebudeme za dvě hodiny pětáctyřicet,“ řekl jsem tak trochu zhurta, „tak mám u vás flašku Irish Mist.“

Podívala se na mě jako když překvapeně, dvířka na svý straně už měla otevřený a jednu nohu uvnitř. „Sakra, Homere,“ povídá, „říkala jsem vám přece tenkrát, že je to *zatím* číslo jedna.“

Už jsem našla cestu, která je *kratší*. Budeme tam za dvě a půl hodiny. Nesedejte, budou to fofry.‘
“

Znovu se odmlčel, ruce klidně na stehnech, prázdný pohled a dost možná, že viděl, jak se ta dvousedadlová kára barvy šampaňského odpichuje po Toddovic příkré příjezdovce.

„Na konci příjezdovky zastavila a řekla: ‚Jste si jistej?‘

„Jen to zmáčknete,‘ řek jsem já. To kuličkový ložisko v kotníku se jí otočilo a noha jí došlápla jak závaží. Nemůžu ti toho moc povědět, co se všechno dělo potom. Kromě toho, že za nějaký moment jsem zjistil, že z ní nemůžu spustit oči. Do tváře jí sedlo něco takovýho divokýho. Dave - něco divokýho, a taky svobodnýho, až mě z toho mrazilo. Byla krásná a já cítil, že ji miluju, to by se stalo každému mužskému a možná, že i ženský, ale taky jsem z ní měl děs, poněvadž mi přišlo, že by snad mohla člověka zabít, kdyby ten pohled obrátila z cesty na tebe a rozhodla se, že ti tu lásku oplatí. Na sobě měla džíny a starou bílou košili s vyhrnutýma rukávama - napadlo mě, že se možná chystala něco natírat na zadní verandě, když jsem přišel - ale po chvíli jízdy se mi zdálo, že je oblečená celá v bílým, jako v těch starých knížkách, co jsou tam bohové a bohyně.“

Zamyslel se, a jak se díval přes jezero, měl velice vážný výraz. „Jako ta lovkyně, co měla za úkol převážet měsíc přes oblohu.“

„Diana?“

„No jo. Měsíc, to bylo to její žihadlo. Prostě takhle se mi Phelia zdála a na rovinu ti říkám, že jsem byl do ní blázen, ale neodvážil bych se pohnout, i když mi bylo o pár pátků míň než dnes. Nehnul bych se, ani kdyby mi bylo dvacet, i když je fakt, že v šestnácti bych to možná zkusila umřel bych na to - byl bych zabitej, kdyby na mě pohlídla tím způsobem, jak jsem to cítil.“

Byla jako ta žena, co převážela měsíc přes oblohu, nakloněná přes rantl a za ní vlajou ty její závoje jako stříbrný pavučiny a vlasy jí jdou jako proud dozadu a odhalují jí tmavý prohlubinky na skráních a ona švihá do koní a volá na mě, abych s ní jel, rychleji, rychleji, rychleji.

Projížděli jsme spoustou lesních cest - první dvě nebo tři jsem znal, ale pak už ani jednu. Museli jsme být úplně zjevení pro ty stromy, co nikdy předtím neviděly nic, co by mělo motor, jedině snad kromě starých nákladáků na dřevoplyn a motorových saní; to malý žihadlo, co by určitě pasovalo líp na nóbl ulici, třeba na Sunset Boulevard, místo aby to stříhalo přes lesy, dupalo jednou na kopec jako bejček a pak hned zase hurá dolů mezi těmi zelenými pruhy odpoledního slunce, jak v nich stoupá prach - měla staženou střechu a já cítil celičkej les, znáš přece, jak krásně zavání stařinou, jako něco, co většinou žije podle svýho a je tudíž v klidu. Jeli jsme přes haře, co byly položený přes nejhorší mokřiska, a mezi kulatinou sem tam vystříklo černý bláto a ona se smála jak malá. Některý ty kmeny už byly starý a shnilý, protože ty cesty neviděly člověka - kromě ní, rozumí se - řek bych nějakých pět deset let. Byli jsme *sami*, až na ptáky a ta zvířata, co nás zahlídla. Zvuk motoru toho žihadla, střídavě hukot a zase zdivočelej řev, jak řadila pod plynem dolů... žádný jiný auto za celou dobu slyšet nebylo. A i když jsem věděl, že jsme pořád poblíž nějakýho místa - dneska to už ani jinak není možný, že jo tak se mi začalo zdát, že jedeme nazpátek časem a že není nic. Že kdybychom zastavili a vylezli na nějaký vysoký strom, tak bychom na všechny strany neviděli nic než lesy a lesy a pořád jen lesy. A celou tu dobu ona to s tím autem *pere* pořád pryč, vlasy kolem ní plápolají, usmívá se a v očích má oheň. Potom jsme takhle dorazili na cestu po Speckled Bird Mountain a já zase chvíli věděl, kde jsme, potom to stočila přes partii, co jsem *myslel*, že znám, ovšem za moment jsem se už ani nenamáhal něco si namlouvat. Střihli jsme to po další lesní cestě a pak jsme vyjeli - přísámbůh, že jo - vyjeli jsme fakt na slušnou silnici a ta byla značená jako Hlavní silnice B. Slyšel jsi v životě, že by v tomhle státě byla nějaká Hlavní silnice B?“

„Ne,“ řekl jsem. „To jméno je jako anglický.“

„Přesně. *Vypadala* anglicky. Nad silnicí se tam klonily stromy jako vrby. ‚Tady pozor, Homere,‘ říká ona, ‚minulej měsíc mě jeden málem chytil a žahnul.‘

Nebylo mi jasný, o čem mluví, a zrovna jsem jí to chtěl povědět, když jsem uviděl, že v tom bezvětví, co bylo, se větve těch stromů napřahují dolů a že se *třesou*. Ta zelená chlupatina, co měly na vrchu, vypadala uvnitř černá a mokrá. Nevěřil jsem, že vidím, co vidím. Ale pak mi jeden strhnul čepici a mně bylo jasné, že nespím. ‚Počkej!‘ vykřikl jsem. ‚Dej to sem!‘

‚Pozdě, Homere!‘ řekla ona a zasmála se. ‚Tamhle vpředu už je denní světlo... už jsme v pohodě.‘

Vtom se jeden další sehne, tentokrát na její straně a chmátne po ní - přísámbůh to udělal. Skrčila se a on jí zachytil vlasy a vyrval jí hrst. ‚Auvajs, kurník, to bolí!‘ vykřikne ona, jenže se přitom směje. Auto se v té chvíli, jak se skrčila, zhouplo ze směru a já pohlídnut rovnou do lesa a - bože můj - Dave! *Všecko* se tam hýbalo! Tráva se vlnila a rostliny tam byly tolik propletený do sebe, že jako by z toho byly obličejce, a taky jsem viděl něco sedět příkrčenýho na vršku jednoho pařezu, vypadalo to jako nějaká stromová žába, až na to, že to bylo velký jako pořádně macatej kocour.

Potom jsme z toho přítmí vyjeli na vršek a ona řekne: ‚A je to! To bylo vzrůšo, co?‘ Jako by se nechumelilo a my si povídali, jak jsme byli na fryeburský pouti ve strašidelným zámku.

Za pět minut jsme najeli na další z těch jejích lesních cest. Měl jsem lesů tak právě akorát - to ti můžu garantovat - ale tenhle les byl jenom normální starej les. O půl hodiny později jsme vjížděli na parkoviště před Pilot's Grille v Bangoru. Ukázala na počítadlo na tachometru a povídá mi: ‚Podívej na to, Homere.‘ Poslechnul jsem a bylo tam sto sedmdesát osm a půl. ‚Tak co tomu říkáš? Už věříš na mou zkratku?‘

Ten divokej výraz se jí bezmála vytratil a ona byla zase znova Phelia Toddová. Ale ten druhej výraz nezmizel docela. Byla jako dvě ženy, Phelia a Diana, a ta část, co byla Diana, měla naprosto navrch, když řídila mercedesku těma vedlejšíma cestama, takže ta Phelia v ní neměla tušení, že ta její zkratka ji vede místama... místama, který nejsou na žádný mapě Maine, ba ani na těch zeměměřičských plánech.

A ona znova povídá: ‚Co si myslíš o tý mojí zkratce, Homere?‘

A já jsem na to řek první věc, která mě napadla, takový to, jak člověk říká paninkám jako Phelia Toddová: ‚Paní, po takovýmhle zkracovadle bych si měl pro jistotu odskočit a kouknout, jestli nejsem z toho strachu taky někde kratší.‘

A ona se rozesmála, jako že je to dobrý, a mně to najednou došlo, najednou jsem měl jasno: ona si absolutně nepamatovala ty srandy. Nepamatovala si ty vrbový větve - až na to, že to nebyly vrby, kdepak, nemělo to s nima nic společnýho - jak mi stopily čepici, nepamatovala si tu značku Hlavní silnice B, ani tu škaředost, co vypadala jako žába. *Ona si žádný ty srandy nepamatovala!* Buď se mně to zdálo, anebo se zdálo jí, že tam nic nebylo. Jediný, co vím jistě, Dave, je to, že při cestě do Bangoru najela pouhých sto sedmdesát osm kilometrů, a to v žádným případě sen nebyl; to žihadlo to mělo napočítaný na tachometru, pěkně černý na bílým.

‚No to teda jo,‘ povídá. ‚Fakt je to zkracovadlo. Kdyby se mi tak někdy podařilo Wortha omámit, aby si to taky zkusil... jenže to on ne, on z nory nevyleze, leda že by ho odtamtud někdo vykouřil, ale to by musela být pořádná puma, on snad v té noře má ještě protiletectej kryt. Pojd'te, Homere, jdeme, musím vás nakrmit.‘

Zatáhla za mě večeři jak se patří, Dave, ale já jsem toho moc nepojed. Chodilo mně hlavou, jaká to asi bude cesta zpátky, teďka, když se už smráká. Potom, někdy tak v půli jídla, se omluvila a šla telefonovat. Když se vrátila, zeptala se, jestli bych moh to její žihadlo odvízt zpátky do Castle Rocku. Že jako mluvila s nějakou ženskou, co jsou spolu ve stejným školním

výboru, a ta že říkala, že mají jakýsi problém. Takže ona že si potom vezme nějaký auťák z půjčovny, pokud ji neodveze Worth. ‚Nebude vám moc vadit jet za tmy?‘ zeptala se mě.

Podívala se na mě s úsměvem a já jsem pochopil, že *něco* si pamatuje a dobře, jen pámbu nebeskej ví, co všechno, ale pamatovala si toho dost, aby věděla, že mě potmě tu její cestu ani nenapadne zkoušet, tuplem ne... i když na očích jsem jí viděl, že by z toho měla hec.

Řek jsem tudíž, že mně jet za tmy nevadí, a dojed jsem večeri v lepší náladě než na začátku. Tma už dost zahoustla, než jsme skončili, a ona nás odvezla k té ženský, co jí předtím volala. A když vystupovala z auta, podívá se na mě zase těma rozsvícenýma očima a řekne: ‚Homere, jste si fakt jistej, že tady nechcete počkat? Zrovna dneska jsem si všimla pár vedlejších cest, a i když je na mapě nemám, tak bych řekla, že pár kilometrů by ušetřit mohly.‘

A já povídám: ‚No, paní, to bych třeba i jo, ale při mém věku mám na spaní nejrady svou postel. Vezmu tu vaši káru domů, dám pozor, abych ji neškrábnut, i když na druhý straně proti vám asi najedu pár kilometrů navíc.‘

A potom se ona tichoučce zasmála, no a políbila mě. Dave, já nepamatuju, že bych v životě dostal krásnější pusu. Bylo to jen na tvář, taková lehká pusa, co dávají vdaný ženský, ale pusa to byla jak zralá malina, nebo jako ty kytky, co se otevírají po západu slunka, a když se mi rty dotkla kůže, tak jsem se cítil... já ti nepovím, jak přesně, poněvadž mužskej neumí pořádně udržet v paměti třeba, co bylo, když do něj byla nějaká holka udělaná a oba byli mladý a jakej to byl při tom pocit říkám to nějak jinak, ale víš, jak to myslím. Máš v paměti tyhle věci jako napůl v červený tmě a prakticky je nevidíš.

‚Homere, ty jsi zlatíčko a já tě miluju, žes mě vydržel poslouchat a jel se mnou,‘ řekla. ‚Jed’ opatrně.‘

A pak zašla dovnitř, do domu té ženský. A já jel domů.“

„Jak jsi jel?“ zeptal jsem se.

Potichu se zasmál. „Přece po dálnici, ty pitomče,“ řekl a já jsem v jeho obličejí nikdy předtím neviděl tolik vrásek jako v té chvíli.

Seděl tady a díval se na nebe.

„Pak přišlo to léto, kdy zmizela. Moc často jsem ji nevidal... bylo to to léto, jak jsme měli ten požár, a potom tu velkou bouřku, co polámala všechny stromy. Lidi, co dělají rukama, je měli plný práce. Jasně, *myslel* jsem na ni občas a na ten den a na tu pusu, až se mi to všechno zdálo jako sen. Úplně jako když mi bylo šestnáct a v hlavě jsem měl akorát holky. Oral jsem tenkrát západní pole George Bascomba, to, jak je z něj výhled na jezero a na hory, a snil jsem si o tom, co všichni pubertáci. A radlicí jsem přitom vyoral ten kámen a on se rozštípl a začal krváčet. Nebo aspoň jako krev mi to připadalo. Taková červená voda, co vytékala z pukliny v tom kamenu a vsakovala se do země. Nikdy jsem to nikomu neřek, jedině mámě, ale neřek jsem jí, co to pro mě znamenalo ani co se mi přitom stalo, i když moje spodky prala, a tak možná věděla. Každopádně řekla, že bych se za tu věc měl pomodlit. To jsem sice udělal, ale útěchy jsem nedošel a za nějakou chvíli se mně začalo vtírat do hlavy, že to byl sen. Někdy to tak bývá. Prostě v *prostředku* jsou díry, Dave. Víš o tom?“

„No jo,“ řekl jsem a myslel jsem přitom na jednu noc, kdy jsem zase já něco viděl. Bylo to v devětapadesátém, měli jsme tenkrát špatný rok, ale moje děti netušily, že je to špatný rok; věděly jenom, že chtějí tolik jídla co normálně. Na horním poli Henryho Bruggera jsem zahlédl stádečko vysoké, a když se setmělo, tak jsem tam byl s pytláckou lucernou. Když jsou zpitomělí z léta, tak může člověk zastřelit rovnou dva kusy; ten druhý se vrátí a začne očichávat toho prvního, jako by chtěl říct: co se sakra děje? To už máme podzim? A člověk ho setne jednoduše jako kuželku. Když se správně zbourá, tak je z toho dost masa pro celou famílii na šest neděl a zbytek se zakopá. A na tyhle dva kousky si holt lovci v listopadu nevystřelí, protože děti musejí dostat jíst.

Jak to říkal ten chlápek z Massachusetts, on že by rád, aby si mohl dovolit žít tady celý rok, na což já může jedině říct, že za tohle privilegium pak člověk občas po soumraku musí platit. Takže jsem tam došel a na nebi jsem uviděl veliké oranžové světlo. Snášelo se níž a níž a já jsem tam stál s hubou dokořán, a když to dosedlo na jezero, tak to se na chvíli celé zapálilo tmavou oranžovou a vypadalo to, jako když paprsky té barvy stoupají rovnou do nebe. V životě se mi o tom světle nikdo nezmínil, a já se taky nezmínil nikomu, trochu proto, aby se mi nesmáli, ale hlavně proto, aby nezačali mudrovat, co jsem to sakra dělal zrovna na onom místě po soumraku. A uplynulo trochu času a dopadlo to, jak říkal Homer - zdálo se to jako sen, co jsem jednou měl a který nemá význam, protože si z něho nepamatuju nic, co by se dalo chytit do ruky. Něco jako měsíční paprsek. Nikde žádné držadlo, ani ostří ne. Nedalo se s tím nijak naložit, tak jsem to nechal plavat, jako člověk, když ví, že na nějakou věc stejně jednou dojde.

„Uprostřed věcí jsou díry,“ řekl Homer a posadil se úplně napruženě, jako kdyby se zbláznil. „Úplně v prostředku věcí jsou díry, ani dokonce ne víc doleva nebo doprava, že bys je viděl jen koutkem oka a moh říct - no dobře, ale sakra přece... Jsou tam a ty je obcházíš, jako když se na silnici vyhýbáš dírák, co bys v nich moh zlomit osu. Chápeš? A zapomeneš. Anebo, když třeba oráš, tak můžeš narazit na propadlinu. Ale když je v zemi něco jako *škvíra* a v tý je vidět tma, jako kdyby tam mohla být jeskyně, tak řekneš: ‚Vezmeme to kolem, malá. Necháme to v klidu. Tadyhle kus vlevo je dobrý místo.‘ Poněvadž ti přece nejde o hledání jeskyň, ale o to, abys dobře zoral.

Díry uprostřed věcí.“

Nato zůstal dost dlouho potichu a já ho nechal. Nebyl důvod, abych ho nutil. A nakonec řekl: „Zmizela v srpnu. Znovu jsem ji viděl začátkem července a to vypadala...“ Homer se ke mně obrátil a každé slovo pronášel pečlivě a zvlášť. „Dave Owensi, vypadala *nádherně!* Nádherně a divoce a skoro jako nevázaně. Ty drobný vrásky kolem očí, co jsem si jich začal všimnout, vypadaly, že jsou pryč. Worth Todd, ten byl na nějaký konferenci nebo co v Bostonu. A ona stojí na kraji verandy - já byl před barákem, bez košile, jenom v kalhotách - a ona povídá: ‚Homere, tomu byste neuvěřil.‘

‚Neuvěřil, paní, ale zkusím to,‘ říkám já.

‚Našla jsem dvě nové cesty,‘ povídá, ‚a teď naposledy jsem do Bangoru najela jenom sto sedm kilometrů.‘

Pamatoval jsem si, co říkala předtím, a povídám: ‚To není možný, paní. Omlouvám se, ale já si to měřil na mapě a stošestadvacet a půl, to je maximum... vzdušnou čarou.‘

Ona se rozesmála a vypadala ještě pěknější než předtím. Byla jako bohyně ve slunečním svitu, jako v těch historiích, kde bohyně stojí na kopci a kolem není než zelená tráva a studánky a ani jedinej bodlák. ‚Správně,‘ kývla, ‚a taky se nedá míle uběhnout pod čtyři minuty. To je matematicky dokázaný.‘

‚To není to samý,‘ řekl jsem.

‚Je to to samý,‘ řekla ona. ‚Tu mapu zkuste přeložit a koukněte se, kolik kilometrů to bude potom, Homere. Může to být trochu kratší než přímou čarou, když tu mapu přeložíte trochu, ale taky to může být kratší o pořádný kus, když ji přeložíte pořádně.‘

Rozpomenu se na tu naši jízdu tenkrát, jako když si jeden vzpomene na sen, a povídám: ‚Paní, mapu na papíře složit můžete, ale nemůžete přece složit *krajinu*. Anebo aspoň byste to neměla zkoušet. Nechejte to na pokoji.‘

‚Ne, pane,‘ řekla ona. ‚Přesně tuhle jedinou věc na pokoji nenechám, protože *existuje*, a taky proto, že je *moje*.‘

O tři týdny později - to bylo asi tak čtrnáct dní předtím, než zmizela - mě volala z Bangoru. Řekla: ‚Worth odletěl do New Yorku a já přijedu k nám. Někam jsem si založila klíče. Můžete mi

otevřít dům, abych se dostala dovnitř?’

Bylo osm večer, když mi volala, akorát se začínalo smrákat. Než jsem šel z domova, dal jsem si ještě sendvič a pivo - trvalo mi to tak dvacet minut. Potom jsem odjel k ním. Dohromady to podle mě nebylo víc než tři čtvrtě hodiny. Když jsem dorazil k Toddovic domu, uviděl jsem z příjezdovky v komoře světlo, který jsem tam na tuty svítit nenechal. A jak jsem na něj zíral, málem jsem narazil přímo do toho jejího žihadla. Bylo zaparkovaný drobet našišato, jako když parkuje někdo, kdo je namazanej, a bylo zapráskaný blátem až po okýnka a v tom blátě bylo všude něco, co vypadalo jako mořský řasy... až na to, že jak na to dopadlo světlo z mého auta, tak se zdálo, že se to *hýbá*. Zaparkoval jsem za ní a vylezl z dodávky. Žádný mořský řasy to nebyly, ale něco podobného jo a fakt se to hýbalo... tak nějak pomalu a trhaně, jako když to dodělává. Šáhnul jsem na jeden ten kousek a on se mně zkusil omotat kolem ruky. Byl to hnusnej pocit. Ucuknut jsem rukou a otřel si ji o kalhoty. Obešel jsem auták zepředu. Vypadal, jako když má za sebou alespoň sto padesát kilometrů přes močály. To auto vypadalo unaveně, jinak se to říct nedá. Přední sklo bylo zanesený hmyzem - ale on ten hmyz byl úplně jiný, než co já znám. Byla tam třeba můra, ale velká jak vrabec, ještě slabě hýbala křídly. Nebo tam byli něco jako moskyti, akorát že měli opravdický oči, který byly vidět, a vypadalo to, že se jimi na mě dívají. Slyšel jsem, jak ty řasy škrábou po kastli, jak umírají a snažej se přitom něco zachytit. A já nedokázal myslet na nic jinýho než, kde krucinál byla? Kde? A jak se sem mohla dostat za tři čtvrti hodiny? A pak jsem uviděl ještě něco. Na mříži od chladiče bylo napůl rozmáznutý nějaký zvíře - přesně pod tím kolečkem s mercedesáckou hvězdou. No teda, většina malých zvířat, který člověk na silnici přejede, padnou pod auták, poněvadž, když do nich člověk najede, tak se skrčej, jako že doufaj, že je to nesebere a neurazí jim to makovici. Občas ale některý vyskočí, ne stranou, ale proti tomu zkurvenýmu autu, jako když tu svini chtějí alespoň poprvý a naposled pořádně hryznout - vím, že se to sem tam stává. Tahle bestie to možná udělala taky. A vypadala pěkně drsně, že by snad dokázala vyskočit i proti tanku. Vypadalo to, jako když za fotra byl velkej lesní svišť a za matku lasička, ale bylo tam ještě něco navíc, že jsem se skoro ani nechtěl už moc koukat. Ty, Dave, to tě úplně bolelo do očí, vlastně ještě hůř, ono to bolelo snad až do mozku, jako do myšlení. Kožich to mělo slepenej krví a z polštářků na tlapách to mělo vystrčený drápy, jako kočka, akorát že delší. Mělo to velký nažloutlý oči, jako když skleněný. Když jsem byl kluk, tak jsem měl porcelánovou kuličku, jako talisman, vypadala taky tak. A zuby. Dlouhý tenký zuby jako jehly, fakt skoro vypadaly jako jehly a čouhaly tomu z tlamy. Některý z nich byly zakousnutý rovnou do tý ocelový mřížky na chladiči. Taky proto to tam ještě pořád viselo. Viselo to tam zakousnutý za svý vlastní zuby. Podíval jsem se na to a bylo mně jasný, že to musí být jedovatý, přesně jako chřestýš, a že to po tom autáku skočilo, když to vidělo, že se na něj ten auták řítí, a že ho to zkusilo uštknout. A rozhodně bych nešel a nesundával to odtamtud, já teda ne, jelikož jsem měl poškrábaný ruce, jak jsem dělal sena, a tak mě napadlo, že kdyby se mi nějaký ten jed dostal do těch škrábanců, tak bych šel na tuty do kopru.

Šel jsem ke dveřím od řidiče a otevřel je. Světýlko uvnitř se rozsvítilo a já se podíval na počítadlo a bylo na něm... bylo na něm 50, 5.

Chvilí jsem na to zíral a pak jsem šel k zadnímu vchodu do domu. Odtrhla síť a rozbila sklo vedle kliky, aby mohla prostrčit ruku a otevřít si. Byl tam taky lístek a na něm vzkaz: ‚Milý Homere, dojela jsem o trochu dřív, než jsem myslela. Našla jsem další zkratku, je skvělá! Ještě jste nepřijel, tak jsem se vloupala dovnitř. Worth přijede pozítří. Mohl byste dát do pořádku ty síťové dveře a přesklít to, než přijede? Doufám, že ano - takovéhle věci mu lezou na nervy. Když vám nepřijdu říct dobrý večer, budete vědět, že už spím. Ta jízda byla hodně únavná, ale byla jsem tady v momentě! Ophelia.‘

Že prej únavná! Podíval jsem se ještě znova na to strašidelný zvíře, jak tam visí na chladiči,

a řek jsem si, to si myslím, že to muselo být únavný. Prokristapána, to teda jo.“

Přestal na chvíli mluvit a neklidně si promnul prsty; až mu zaprašťelo v kloubech.

„Potom jsem ji už uviděl jen jednou. To bylo asi za týden. Worth tam byl, ale zrovna plaval v jezeře, sem a tam, tam a sem, jako když řeže dříví nebo podepisuje lejstra. Asi spíš, jako když podepisuje lejstra, že jo.

„Paní,“ povídám jí, „mně do toho sice nic není, ale měla byste se na to všechno vykašlat. Jak jste tuhle v noci přijela a rozbila sklo na dveřích, abyste mohla dovnitř, tak jsem viděl něco viset vpředu u vás na autě.“

„Jo, no jo, ten svišť! O toho jsem se postarala,“ říká ona.

„Kristepane,“ řek jsem, „to teda chci doufat, že jste si dávala pozor!“

„Vzala jsem si na to Worthovy zahradnický rukavice,“ povídá. „A stejně, nic na tom nebylo, Homere, byl to akorát svišť, kterej mi skočil po autě a měl v sobě drobítek jedu.“

„Heleďte, paní,“ řek jsem, „přece tam, kde jsou lesní svišti, tam jsou taky medvědi. A když na tý vaší zkratce vypadá obyčejnej svišť *takhle*, co asi můžete čekat, že se vám stane, až narazíte na medvěda?“

Podívala se na mě a já jsem v ní uviděl tu druhou ženu, tu Dianu. Odpověděla: „Jestli jsou okolo těch cest věci, který se liší, tak já jsem tedy asi taky jiná. Koukněte na tohle.“

Vlasy měla sepnutý vzadu do uzle, trochu to bylo jako motýl a skrz měla jehlici. Ty vlasy si teď rozpustila. Byl to přesně druh vlasů, co by si je chlap rád představil rozhozený po polštáři. Povídá: „Ty vlasy mi, Homere, začínaly šedivět. Vidíte tam něco šedivýho?“ A nabrala ty vlasy rukama a pouštěla je, aby se na nich mohlo rozsvítit slunce.

„Ne, paní,“ řek jsem.

Dívá se na mě a v očích jí to hraje a řekne: „Vaše manželka je dobrá ženská, Homere, ale zrovna mě potkala v krámě a na poště a řekly jsme si pár slov a já jsem viděla, jak si prohlíží moje vlasy a tváří se spokojeně, takovým způsobem, co to umějí jenom ženy. A mně je jasný, co bude vykládat svým kamarádkám - ta Ophelia Toddová si už barví vlasy. Ale já si je nebarvím. Ztratila jsem při tom hledání zkratek párkrát cestu... cestu jsem ztratila, ale přitom se mi taky ztratily šedivý vlasy.“ A rozesmála se, ani ne jako holka před maturou, spíš jako pubertáčka. Byl jsem z ní blázen a celej pryč do tý její krásy, ale viděl jsem jí ve tváři taky ještě tu druhou krásu a v tý chvíli... no, prostě jsem znova dostal strach. Měl jsem strach o ni, ale taky z ní.

„Paní,“ řek jsem, „podle mýho si koledujete, abyste ztratila o hodně víc než pár šedivých vlasů.“

„Ne,“ říká ona, „povídám vám, že tam jsem jiná... tam jsem to *doopravdy* já. Když tam jedu po cestě ve svém autíčku, tak nejsem žádná Ophelia Toddová, žena Wortha Todda, která mu nikdy nebyla schopná donosit dítě, nebo ta ženská, co chtěla psát poezii a neuspěla v tom, nebo ta, co vysedává na schůzích výborů a píše si poznámky, nebo cokoliv a kdokoliv jiný. Když jsem na tý silnici, tak mi to jde ze srdce a cítím se jako...“

„Diana,“ řek jsem já.

Pohlídla na mě trochu divně a taky drobet překvapeně a potom se zasmála. „No jo, jako nějaká bohyně, asi ano,“ řekla. „To asi sedí nejlíp, protože já jsem takovej noční pták - strašně ráda zůstanu vzhůru, dokud nedočtu knížku, nebo dokud v televizi nehrajou hymnu, a taky protože jsem dost bledá, jak měsíc - Worth vždycky říká, že bych potřebovala nějaký kapky na povzbuzení, nebo si nechat udělat rozbor krve nebo nějakou podobnou pitomost. Ale uvnitř v srdíčku si asi každá ženská přeje být nějaká bohyně - mužský z toho slyší jen takovou falešnou ozvěnu a snaží se ženský stavět na piedestaly (ženskou, která si počůrá nohy, když si nedřepne! to je přča, když tohle člověku dojde) - ale to, co mužskej cítí, vůbec není to, co žena chce. Žena chce volnost, a to je všechno. Chce stát, kdy si přeje, nebo jít...“ Pohled se jí stočil na to její

žihadlo, co tam stálo na příjezdovce, a přimhouřila oči. Pak se usmála. „Nebo řídit, Homere. To mužskej nevidí. Myslí si, že bohyně se chce povalovat někde na louce pod Olympem a jíst ovoce, ale není v tom ve skutečnosti žádnéj bůh ani bohyně. Žena prostě chce totéž co muž - ona chce řídit...“

„Tak akorát buďte, paní, opatrná, až budete řídit, nic jinýho,“ říkám já a ona se směje a pak mně dá pusu doprostřed čela.

Řekla: „Tak jo, Homere,“ ale to vůbec nic neznamenal a já to věděl, poněvadž to řekla, jako když chlap řekne svý ženě nebo holce, že si bude dávat bacha, a přitom ví, že nebude... že nemůže.

Šel jsem leda zpátky k dodávce a ještě jsem jí jednou zamával a potom za týden Worth ohlásil, že zmizela. Ona i to její žihadlo. Todd pak čekal sedm let a nechal ji úředně prohlásit za mrtvou a pak ještě pro jistotu počkal další rok - to mu parchantovi musím uznat - no a vzal si tu druhou paní Toddovou, tuhle, jak tady zrovna jela kolem. A já nečekám, že bys mně z toho mýho tlachání věřil jediný slovo.“

Jeden z těch velkých mraků s plochým břichem na obloze se posunul tak, že odkryl měsíc, vypadal jako duch - byl poloviční a bledý jako mléko. A mně se při tom pohledu něco hnulo u srdce, napůl jako strachem a napůl láskou.

„Ale já ti přesto věřím,“ řekl jsem. „Věřím ti každý slovo, kurvafix. A i kdyby to pravda nebyla, Homere, tak by to být měla.“

Objal mě paží kolem ramen, což je nejvíc, co chlapi můžou, jelikož svět jim dovoluje líbat jediné ženy, a pak vstal.

„Ani kdyby to neměla být pravda, tak to stejně je,“ řekl. Sáhнул si do kapsy pro hodinky a podíval se na ně. „Potřebuju sjet ke Scottovic a obhlídnout, jestli tam mají všecko v pořádku. Chceš jet se mnou?“

„Myslím, že tady ještě zůstanu chvíli sedět,“ řekl jsem, „a že budu přemýšlet.“

Šel ke schodům, obrátil se a se slabým úsměvem se na mě podíval: „Myslím, že měla pravdu,“ řekl. „Fakt byla jiná tam na těch cestách, co je našla... nic by se jí neopovážilo ani dotknout. Tebe nebo mě, možná, ale jí ne. A taky věřím, že je mladá.“

Nato nasedl do své dodávky a odjel zkontrolovat Scottovic dům.

Tohle se událo před dvěma roky a Homer mezitím odjel do Vermontu, což jsem vám myslím už říkal. Jednou večer se u mě stavoval. Měl učesané vlasy, byl oholený a voněl nějakou prima kolínskou. Tvář měl jasnou a v očích plno života. Vypadal ten večer tak na šedesát místo na sedmdesát a já z něj měl radost, a taky jsem mu trochu záviděl, a taky ho krapet nenáviděl. Artritida je neomylný a všivácký rybář, ale zdálo se, že ten večer na Homera prostě nemá správný háček, kterým by se mu zasekla do rukou, na rozdíl ode mě.

„Odcházím,“ řekl.

„Fakticky?“

„Fakticky.“

„Fajn. Zařídil sis, aby ti posílali poštu?“

„Nechci, aby mě vůbec nějakou posílali,“ řekl. „Účty jsem všechny zaplatil. Dělam čistej řez.“

„No dobrý, tak mi tu nechej adresu. Sem tam ti napíšu, ty starej vandráku.“ A už jsem v tu chvíli cítil, jak na mě sedá samota, jako kdyby přehodil manu... a jak jsem se na něj díval, bylo mi jasné, že ve skutečnosti je to jinak.

„Ještě žádnou nemám,“ odpověděl.

„No dobrý,“ řekl jsem. „Hele, Homere, a je to Vermont?“

„Teda,“ řekl on, „pro lidi, který se budou ptát, by to mělo stačit.“

Málem jsem to neřekl, ale pak přece jen: „Jak teďka vypadá?“

„Jako Diana,“ odpověděl. „Ale je laskavější.“

„Já ti, Homere, závidím,“ řekl jsem a bylo to tak.

Stál jsem u dveří. Byl soumrak uprostřed léta, kdy pole vydechují vůni jako parfém. Měsíc v úplňku maloval jezerem stříbrnou stezku. Homer přešel přes mou verandu a sestoupil po schodech. V trávě vedle silnice stálo auto, motor pomalu pulsoval, měl zvuk těch starých aut, která to ještě pořád dovedou hnát na plný plyn jako torpédo. Bylo na něm sice vidět roky, ale stejně se zdálo, že si může naložit tunu a jet a ani se neudýchat. Zastavil se pod mými schody a něco zvedl - byl to kanystr, takový ten velký, co se do něj vejde přes třicet litrů. Po cestičce od domu došel ke dvířkům vedle řidiče. Ona se naklonila s otevřela mu. Světlo uvnitř se rozsvítilo a já ji na nepatrný okamžik zahlédl, obličej zarámovaný dlouhými rudými vlasy a čelo jí zářilo jak lampa. Jak *měsíc*. Nasedl a ona se rozjela. Stál jsem na verandě a díval se na stop-lampy toho jejího žihadla, jak do tmy kreslí červené krajky... a jak jsou menší a menší. Byly jak uhlíky, potom jako jiskřičky a pak byly nadobro pryč.

Vermont, tak to říkám zdejší lidem, a oni tedy věří na Vermont, stejně si většina z nich nic vzdálenějšího ani neumí představit. Někdy tomu skoro uvěřím i sám, zvláště, když jsem utahaný a bez nálady. Jindy na ně ale myslívám - jako plus minus celý tenhle říjen, řekl bych, že říjen je měsíc, kdy muži většinou myslí na vzdálená místa a na cesty, po kterých by se tam mohli dostat. Vysedávám na lavičce před Bellovým krámem a myslím na Homera Bucklanda a na krásnou holku, co se naklonila, aby mu otevřela dvířka, když po cestičce došel k autu s červeným kanystrem plným benzínu v pravé ruce zdála se jako holka, které nemůže být víc než šestnáct, která snad ještě jezdí na povolenku, co mají žáci z autoškol, a její krása byla nádherná, ale věřím, že by už nezabila muže, kdyby se rozžehla: na mně taky na okamžik spočinula očima a nezabílo mě to, i když kus ze mě v té chvíli umřel jí u nohou.

Olymp musí být slávou zraku a srdce a jsou lidé, kteří po něm touží a kteří k němu najdou cestu, to může být, ale já znám Castle Rock nazpaměť a nikdy bych ho neopustil kvůli žádným zkratkám, kam by snad vedly cesty. Obloha nad jezerem není v říjnu slávou, ale je vysoká a pomalu v ní plují ty velké bílé mraky. Sedím tady na lavičce a myslím na Phelii Toddovou a Homera Bucklanda a nemám žádnou zvláštní touhu být tam co oni... ale mrzí mě, že už nekouřím.